

доошгүй их сургуулийг оруулах"-аар (1.в) тусгасан бол "Монгол улсын тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал-2030", "Төрөөс боловсролын талаар баримтлах бодлого 2014-2024" баримт бичгүүдэд "Монгол Улсын дөрвөөс доошгүй их сургуулийг Азийн шилдэг 100 их сургуулийн эгнээнд хүргэнэ" (7.13; 2.2.3) гэж зааснаас харж болох бөгөөд энэ нь төрөөс үзүүлэх дэмжлэг, баримталж буй стратегийг харуулж байна.

Мэдээлэл харилцааны технологийн хөгжил:

XXI зуун бол мэдээлэл, нанотехнологийн зуун гэж хүлээн зөвшөөрөгдсөн. Хүний үйл ажиллагааны бүхий л хүрээнд компьютер болон холбогдох тоног төхөөрөмжүүд өргөн нэвтэрч буйтай холбоотойгоор боловсрол дахь шинэ мэдээллийн технологи нь боловсролын тогтолцооны өмнө шинэ асуудлыг бий болгож улмаар шинэ хэтийн төлөв, ирээдүйг нээсэн.

Мэдээлэл харилцаа холбооны технологийг салбарын хөгжил, гүйцэтгэх үүрэг ач холбогдлын талаар дэлхий нийтээр хүлээн зөвшөөрч, НҮБ-аас "улс орон бүр МХХТ-ийг хөгжүүлэх талаар төрийн бодлогоо тодорхойлох, тус салбарын тогтолцоог боловсронгуй болгохыг" улс орнуудын төр засагт уриалсан байдаг.

Дэлхий даяар интернет хэрэглэгчдийн тоо 1995 онд 44,8 сая гаруй, 2000 онд 414.8 сая, 2005 онд 1 тэрбум, 2010 онд 2 тэрбум, 2015 онд 3.2 тэрбум гаруй давж байсан бол 2020 оны 7-р сарын байдлаар 4.7 тэрбум (Worldwide digital population as of July 2020) болж өссөн байна.

Шинэ зууны өнгөрсөн хугацаанд дэлхийн хүн амын тоо 6.1 тэрбумаас 7.8 тэрбум болж 1.3 дахин өссөн бол интернет хэрэглэгчдийн тоо 7.8 дахин өсч, хүн амын 60 орчим хувийг эзэлж байгаа нь өдөр тутмын амьдралын чухал бөгөөд салшгүй хэрэглээ болж, үнэ цэнэ нь нэмэгдсээр байгааг харуулж байгаа юм.

Мэдлэгийн үүсгүүр болон түүнийг түгээгчийн үүргийг гүйцэтгэгчийн хувьд нь дээд боловсролыг авч үзвэл тэрээр хөгжингүй болон хөгжиж буй орнуудын аль алины нь хувьд үндэсний хөгжлийн гол хөдөлгөгч хүч хэмээн хүлээн зөвшөөрдөг байна.

Мөн түүнчлэн үндэстэн дамнасан компани, хувийн байгууллага, хэвлэл мэдээллийн компани зэрэг боловсролын шинэ үйлчилгээ үзүүлэгчид төрөн гарч байгаа нь дээд боловсролын дэлхийн зах зээлийн өрсөлдөөнийг улам нэмэгдүүлж байна.

Дүгнэлт

Зардлаа олон дахин нөхөх хөрөнгө оруулалт, эдийн засгийн нэг салбар гэж үзэх дээд боловсролын түгээмэлжиж буй глобалчиг хандлага нь оюутнуудын өсөлт, интернационалчлах үйл явц, МХХТ-ийн хөгжлөөр голлон тодорхойлогдож байна.

Дээд боловсролын интернационалчлал бол даяаршлын улмаас үүсч буй боломж, асуудлуудад

өөрийн зүгээс үзүүлж буй хариу үйлдлүүдийн илрэл болж, эргээд даяарчлалд нөлөөлж байна.

МХТ-ын хөгжил нь боловсролын зах зээлийн өсөлтийн гол хүчин зүйл болж байгаа хэдий ч эргээд боловсролын үйлчилгээ нь түүний хөгжлийн гол түлхэц, түгээгүүрийн үүргийг гүйцэтгэж байна. Өөрөөр хэлбэл тэд харилцан бие биенээ нөхцөлдүүлж, тэдний харилцан хамаарал нь улам гүнзгийрч байна.

Дээд боловсрол бол зардлаа олон дахин нөхөх хөрөнгө оруулалт гэж үзэх хандлага түгээмэлжиж мөн аливаа улс орны дээд боловсролын зах зээл зөвхөн үндэсний хэмжээний бус олон улсын хэмжээний хурц өрсөлдөөнт систем рүү улам хүчтэй татагдан орохын хэрээр дээд боловсролын дэлхийн зах зээл улам өргөжих хандлагатай байна.

THE GLOBAL TENDENCY OF THE HIGHER EDUCATION MARKET

Abstract

We considered the main global trends in the system of higher education in the 21st century on the basis of the growing number of university students, the internationalization of higher education, the development of information and communication technology.

In this article, regarding as the growth in the number of students in the higher educational institutions, we tried to clarify the globalization is represented as a phenomenon that has influence on higher education, but the internationalization of higher education is interpreted as one of the manifestations of the higher educational reactions to the opportunities and problems thanks to globalization and influences back to the globalization.

And also we defined how the development of information and communication technology and the market of educational services are conditioned by mutually and deepening their correlation, and the market of higher education draws to the fierce competitive system, not only at the national level but also at the international level. But there is a tendency that the world market of higher education will be growth further.

Ашигласан материал:

1. Алтайхүү.Д., (2018). Монголын дээд боловсролын өсөлтийн байдал, түүнийг судалсан зарим үр дүн. Дисс, МУБИС. УБ, х.65-81
2. Алтайхүү.Д., (2018), Дээд боловсролын олон улсжих үйл явц, цаашдын хандлага. Боловсрол судлал, 7(145), х.3-10
3. Альтбах.Р., (2015) Массовизация высшего образования и глобальная экономика знаний: тянущиеся противоречия, Журнал "Международное Высшее Образование" №80. с. 8-10
4. Бэгз.Н., (2012) Боловсролын философи, УБ, х 125-129
5. Запругаев.С.А, и другие (2007) Глобализация и системы обеспечения качества высшего образования. М. МГУ. с 18-24 Лора Рамбли.,